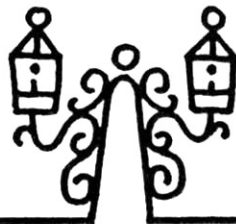

Panu

*Tervahovin loppu
ja Pulila*

Keväänkorvalla luin lehtinapurin 60 vuoden takaisista, että oli (4. 4.) kulunut 60 vuotta Oulun kuulun tervahovin lakauttamisesta. Rahatoimikamari oli esittänyt sellaista päätöstä ja perustellut sillä, että ne vähät määrät tervaa, mitä seuraavana kesänä odotettiin, voitiin ottaa vastaan salmen eteläpuolella Boulangerin vajan alapuolella.

Boulanger? Panipa mielikuvituksen liikkeelle. Alitajunnasta, tuosta ihmislapsen omituisesta tietokonemuistista, pyrki esiin jotain... Aavistelin, mutta soitin kuitenkin Huotarin Väinölle. Talousneuvos kuunteli hetken ja paukautti sitten, että no — Pulila, tietenkin. Niinpä-niin, altooululainen suomennos: Pulilla. Vaja, jossa oli säilytetty sitä surullisen-kuuluisaa Ranskasta ostettua miljoonaruoppaajaa, joka Oulussa oli osoittautunut susien sudeksi. Sitä varten oli sitten rakennettu vaja, joka tunsi nimen Pulila, jota — sitten kun se ruoppaaja oli saatu myydäksi ulkomaille — oli käyfetty

laivojen talvehtimisvajana. Hinaajia ja mm. Hugo ja Hjalmar Aströmin huvipurret, Sarita I ensin 1912, sitten oikein iso moottori 1912—13, Sarita II. Huotari oli niissä töissäkin. Missä valokuvat? Pulilan ruoppaajan ja Aströmin huvipurren? Kuulin, että varsinkin jälkimmäistä kaipailee myös yksi nykyinen Aström, Bobi-konsuli. Ilmestyikö museon kuvakilpailuun?

Uskalsin väittää Huotarille, että tervat varastoitiin tervahovin surkian palon jälkeen ja siis kesästä 1901 lähtien Kraakkulan rantaan. Asiaa aprikoituaan talousneuvos myönsi, että sillä paikalla oli tervanjätteitä vielä hänen lapsuudessaan, kun he

seikkailivat Kraakkulan rannassa (salmen saaren puolella nykyisten rautasiltojen ylävirran puolella), mihin oli kiinnitettyä vanha kunnan Alku, puinen siipirataslaiva, matkustajahöyry. Valokuvakin tuosta Kraakkulan varastosta on, valitettavasti varsin usein varsinaisen tervahovin kuvaksi sotkettu. Vanhaa tervahovin paikkaa mantereen puolella ruvettiin sitten kuitenkin käyttämään uudelleen. Huotari puolestaan muistaa varmuudella kesän 1906. Sille paikalle siis sitten 1914 päätettiin lopettaa, koska alussa mainittu Pulilan paikka siinä vastapäätä nykyistä SOK:n myllyn aluetta hyvin riitti. Vastapäätä tarkoittaa aluetta ny-

kyisen luotsituvan "tällä puolen", kaupungin puolella.

Tiedämme, että tämän jälkeenkin tervaa tuotiin jokea alas. Niinpä puhelimeen sattunut vanha (!) työtoveri Ala eli Arvo Alanne hyvin muisti, kuinka hänkin kerran joutui soutamaan tervalastia Oulujärveltä Toppilan salmeen saakka. Sananmukaisesti soutamaan keskittuudella yhden nätin flikan rinnalla. Vaikka soutamisessa oli työtä nokko, muistaa Ala silti sen työntökin...

Tervahovin aika oli ollut ja mennyttä. Kumma, jos ei vähemmästäkin jo olisi pulpahtanut mieleen, että "Rovaniemen kirkolta Ylikylään päin, siellä minä ensimmäisen tervatehtaan näin..." ja loppujen loppu: "Tervankäry loppui, mutta minäks sille voi, se oli helisevä hetki, kun laakerit petti ja napa-herra toisilensa terveiset toi".

Miksi minä en löydä tätä mil-lään hakusanalla Pohjois-Pohjalaisen Osakunnan laulukirjasta II ja III? Ja missä onkaan minun oma "ykköseini"!